

היה מתקנים, משום שהעולם הזה נברא בדין, וכך בארנו. ונאמר בראשית, וסוד כלל אחד, שני גוונים כאן, בראשית. אף על גב שאמרנו ראשית מלמטה למעלה, ראשית כך גם מלמעלה למטה, ואמרנו ב' ראשית, כמו שאמרנו בית קדש הקדשים, שהרי נתנה [היא בית] לאותה ראשית, והדבר פלול הוא כאחד. ובבית הזה נברא העולם הזה ולא התקנים אלא בימין, והרי פרושה בהפראם - כתוב באברהם, ומשום כך, אמרתי עולם חסד יבנה. ובגן הראשון של העולם [ואתו העולם], אותו האור של היום הראשון היה בו לקים, ואחר כך ביום השני בשמאל. ובאלה תקן שמים, וכתוב שמים תכין אמונתך בהם.

דבר אחר שמים תכין אמונתך בהם - שמים נתקנו באותם חסדים, וסוד האמונה התקינה בהם, שאין תקוניה אלא מתוך שמים. פירתי ברית לבחירי - זהו סוד האמונה.

דבר אחר, זהו צדיק שממנו יוצאות ברכות לכל התחתונים, וכל [ואתו] החיות הקדושות, כלן מתברכות מאותו השפע ששופע לתחתונים, ולכן כתוב פירתי ברית לבחירי.

נשבעתי לדוד עבדי - זה סוד האמונה שהוא עומד תמיד בצדיק הזה, קיום העולם, שלא יתפזרו לעולמים חוץ מזמן הגלות שנמנע שפע הברכות, וסוד האמונה לא השלם, וכל החדות נמנעו. וכשנגנס הלילה, מאותו הזמן החדות לא נכנסו לפני המלך.

לאו דאשויט זימנא עליה, לא אתקיים, בגין דעלמא דא בדינא אתפרי, והא אוקימנא.

ואתמר בראשית, ורזא כללא חדא, תרין גוונין הכא, בראשית, אף על גב דאמרן שירותא מתפא לעילא, ראשית הכי נמי מעילא לתפא, וקאמרינן ב' ראשית, כדקאמרינן בית קדש הקדשים, דהאי אתייהיבת (איהי בית) לההוא ראשית, ומלה כלילא איהי פחדא.

ובהאי בי"ת אתפרי עלמא דא, ולא אתקיים אלא בימנא. והא אוקמוה. בהפראם, באברהם פתיב. ובגין כך, אמרתי עולם חסד יבנה. ובנינא קדמא דעלמא (ההוא עולם), ההוא נהורא דיומא קדמא, הוה ביה לקיימא. ולבתר פיומא תנינא, בשמאלא. ובהנהו אתקין שמים. וכתוב, שמים תכין אמונתך בהם.

דבר אחר, שמים תכין אמונתך בהם, שמים באינון חסדים אתקנו, ורזא דאמונה אתקנת בהו, דלית תקוניה אלא מגו שמים. פירתי ברית לבחירי, דא הוא רזא דמהימנותא.

דבר אחר, דא איהו (דף רלא ע"ב) צדיק דמיניה נפקין ברכאן לכלהו תפאי, וכל (אינון) חיוון קדישון, כלהו אתפרכאן, מן ההוא נגידו דנגיד לתפאי, ובגין כך פתיב, פירתי ברית לבחירי.

נשבעתי לדוד עבדי, (תהלים פט) דא רזא דמהימנותא, דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא. קיומא דעלמא, דלא יתפדרון לעלמין, בר בזמנא דגלותא, דנגידו דברכאן אתמנעו, ורזא דמהימנותא לא אשתלים, וכל חדוון אתמנעו. וכד עייל ליליא, מההוא זמנא, חדוון לא עאלו קמי מלכא.

ואף על גב דהתעוררות לא התעוררו, אבל בחוץ עומדים ומזמרים שירה, וכשנחלק הלילה והתעוררות עולה מלמטה למעלה, אז הקדוש ברוך הוא מעורר כל חילות השמים לבכיה, ובוטט בְּרִיקָע, ומזדעזעז עליונים ותחתונים.

ואין מנוחה לפניו, פרט לזמן שמתעוררים למטה בתורה, אז הקדוש ברוך הוא וכל אותן נשמות הצדיקים [שעמו], כלם מקשיבים ושומעים לאותו קול, ואז מנוחה. [לפניו, וכאן מנוחה לכל נשמות הצדיקים שעמו] [לפניו נמצאת]. משום שמיום שנחרב המקדש למטה, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יבנס לתוף ירושלים של מעלה עד שיבנסו ישראל לירושלים של מטה, שכתוב (הושע יא) בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

וכך אותם מזמרים עומדים בחוץ ואזמרים שירה בשלשת חלקי הלילה, וכלם משבחים בתשבחות ידועות, וכל חילות השמים, כלם מתעוררים בלילה, וישראל ביום, וקדשה לא מקדשים למעלה עד שישראל מקדשים למטה, ואז כל חילות השמים מקדשים את השם הקדוש באחד. ועל זה ישראל קדושים מתקדשים מעליונים ותחתונים [משום שהקדשה של שמו של הקדוש ברוך הוא לא עולה אלא מלמעלה ומלמטה] באחד. זהו שכתוב (ויקרא ט) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לח) על מה אדניה הטבעו. פסוק זה אמר אותו הקדוש ברוך הוא, משום שפשברא את העולם, לא ברא אותו אלא על עמודים, שהם שבעת עמודי העולם, כמו שנאמר (משלי ט) נִחַצְבָה עַמּוּדֵיהָ שְׁבָעָה,

ואף על גב דהתעורר לא אתעוררו, אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא. וכד אתפליג ליליא, ואתעורותא סלקא מתתא לעילא, כדין קדשא בריך הוא אתער כל חילי שמיא לבכיה, ובעט ברקיעא, ואזדעזעז עלאי ותתאי.

ולית נייחא קמיה, בר בזמנא דמתערי לתתא באורייתא. פדין, קדשא בריך הוא וכל אינון נשמתין דצדיקיא (דעמיה), פלהו צייתין וחדדין לההוא קלא וכדין נייחא. (ס"א קמיה ואתי נייחא לכלהו נשמתין דצדיקיא עמיה) (קמיה אשתבח). בגין דמיומא דאתחריב מקדשא לתתא, אומי קדשא בריך הוא, דלא ייעול בגו ירושלים דלעילא, עד דייעלון ישראל לירושלים דלתתא. דכתיב, (הושע יא) בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר, והא אוקמוה חברייא.

וכך אינון מזמרי, קיימי לבר, ואמרי שירתא, בתלת פלגי ליליא וכלהו משבחן בתושבחתן ידיעאן, וכלהו חילי שמיא, פלהו מתערי בליליא, וישראל ביממא. וקדושה לא מקדשי לעילא, עד דמקדשי ישראל לתתא, וכדין כל חילי שמיא מקדשי שמיא קדישא כחדא. ועל דא ישראל קדישין, מתקדשין מעלאי ותתאי (ס"א בגין דקדושה דשמיא דקדשא בריך הוא לא סליק אלא מעילא ומתתא) כחדא. דא הוא דכתיב, (ויקרא ט) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לח) על מה אדניה הטבעו, האי קרא קדשא בריך הוא אמר ליה, בגין דכד ברא עלמא, לא ברא ליה אלא על סמכין, דאינון שבעה סמכין אותו אלא על עמודים, שהם שבעת עמודי העולם, כמו שנאמר (משלי ט) נִחַצְבָה עַמּוּדֵיהָ שְׁבָעָה,